

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

БЕРЕТНІ ЗНАКИ

**ТЕХНІЧНА СПЕЦИФІКАЦІЯ
МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НА ПРЕДМЕТИ ДЛЯ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

ТС A01XJ.58473-656:2025 (01)

ОБЛІК ЗМІН

Порядковий номер зміни	Дата зміни	В якому місці документа розміщено зміну

ПЕРЕДМОВА

I. Розроблено: Центральним управлінням розвитку матеріального забезпечення за результатами перегляду (на заміну) технічних специфікацій Міністерства оборони України:

Беретний знак 101 окремої бригади охорони Генерального штабу Збройних Сил України ТС А01ХJ.58473-067:2020 (02);

Беретний знак Десантно-штурмових військ ТС А01ХJ.58473-069:2020 (02);

Беретний знак Військової служби правопорядку ТС А01ХJ.58473-065:2020 (02);

Беретний знак Військово-Морських Сил ТС А01ХJ.58473-068:2020 (02);

Беретний знак Морської піхоти та підрозділів спеціальних операцій Військово-Морських Сил Збройних Сил України ТС А01ХJ.58473-101:2020 (02);

Беретний знак Гірської піхоти ТС А01ХJ.58473-070:2020 (02);

Беретний знак загальновійськовий ТС А01ХJ.58473-071:2020 (02);

Беретний знак Механізованих військ ТС А01ХJ.58473-072:2020 (02);

Беретний знак Окремого президентського полку імені гетьмана Богдана Хмельницького ТС А01ХJ.58473-073:2020 (02);

Беретний знак Повітряних Сил ТС А01ХJ.58473-075:2020 (02);

Беретний знак Протиповітряної оборони та зенітно-ракетних військ ТС А01ХJ.58473-076:2020 (02);

Беретний знак Рaketних військ та артилерії ТС А01ХJ.58473-078:2020 (02);

Беретний знак Сил спеціальних операцій ТС А01ХJ.58473-079:2020 (02);

Беретний знак Танкових військ ТС А01ХJ.58473-080:2020 (02);

Беретний знак Радіотехнічних військ та військ зв'язку ТС А01ХJ.58473-077:2020 (02);

Беретний знак Державна спеціальна служба транспорту ТС А01ХJ.58473-268:2020 (02).

Розробники: **В. Тимченко** (керівник розробки), **А. Тимченко, І. Павлишинець** (розробник), **О. Сингаївська** (перевірила в частині правильності застосування стандартів).

II. Назва та позначення технічної специфікації Міністерства оборони України:

“Технічна специфікація Міністерства оборони України “Беретні знаки” ТС А01ХJ.58473-656:2025 (01).

III. Приклад запису назви предмета при закупівлі:

“Беретні знаки” ТС А01ХJ.58473-656:2025 (01)”. Додатково може бути зазначена інша інформація.

IV. Затверджено “___” _____ 2025 року.

Введено в дію “___” _____ 2025 року.

Строк зберігання – постійно.

V. Код предмета закупівлі за:

ВІР 01.002.003: 58473 Кокарда – нашивка для берета (insignia, beret).

VI. Ця технічна специфікація Міністерства оборони України використовується Міністерством оборони України, Збройними Силами України та іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють на договірних засадах виготовлення та постачання Міністерству оборони України та Збройними Силами України предметів для речового забезпечення.

VII. Ця технічна специфікація Міністерства оборони України не може бути повністю або частково відтворена, тиражована і поширена організаціями або приватними особами без дозволу Міністерства оборони України.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
1. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	6
2. УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ.....	6
3. ВИМОГИ ДО ПРЕДМЕТА.....	7
3.1. Технічні та якісні характеристики.....	8
3.2. Вимоги безпеки.....	8
3.3. Правила приймання.....	8
3.4. Методи контролю за якістю.....	8
3.5. Умови транспортування та зберігання.....	11
3.6. Гарантії виробника (постачальника)	11
Додаток 1 Зовнішній вигляд та лінійні розміри предметів.....	12
Додаток 2 Зовнішній вигляд та розміри кріплення.....	22

ВСТУП

Цю технічну специфікацію Міністерства оборони України (далі – ТС Міноборони) розроблено з метою встановлення вимог до “Беретних знаків” (далі – предметів), а також до її складових частин та матеріалів, що застосовуються для його виготовлення.

1. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Позначка документа	Назва
Наказ Міністерства оборони України від 18.07.2017 № 370, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.08.2017 за № 1047/30915 (зі змінами)	Про затвердження Зразків військової форми одягу та загальних вимог до знаків розрізнення військовослужбовців та ліцеїстів військових ліцеїв
Наказ Міністерства оборони України від 20.11.2017 № 606, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13.12.2017 за № 1502/31370 (зі змінами)	Про затвердження Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв
Наказ Міністерства оборони України від 19.07.2017 № 375, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.12.2017 за № 1461/31329 (зі змінами)	Про затвердження Порядку здійснення контролю за якістю речового майна, що постачається для потреб Збройних Сил України
ГОСТ 14192-96	Маркировка грузов

Примітка. Чинність стандартів, на які є посилання в цій ТС Міноборони, перевіряють згідно з офіційним виданням національного органу стандартизації – каталогом національних нормативних документів.

Якщо документ, на який є посилання в цій ТС Міноборони, замінено новим або до нього внесені зміни, потрібно застосовувати новий документ, охоплюючи всі внесені зміни до нього (окрім випадків, коли органами з оцінки відповідності, що акредитовані Національним агентством з акредитації України на технічну компетентність та незалежність не завершено процедуру врегулювання питання акредитації, прийняття та розповсюдження його нової версії).

2. УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цій ТС Міноборони умовні позначки та скорочення наведено у тексті.

3. ВИМОГИ ДО ПРЕДМЕТА

3.1. Технічні та якісні характеристики

3.1.1. Вимоги до конструкції та зовнішнього вигляду

На зворотному боці предметів шпилька та “вушка” для кріплення предмета до берета. На зворотному боці в нижній частині предметів “Беретний знак “Танкові війська” та “Беретний знак “Десантно-штурмові війська” для забезпечення їх щільного прилягання до берета додатково розміщується клямр.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предметів наведено у додатку 1.

Зображення та розміри кріплення наведено у додатку 2.

3.1.2. Вимоги до матеріалів

Предмет виготовляється з металу (сплавів металів). Колір предмета досягається шляхом нанесення покриття з подальшим патинуванням. На предмет наноситься захисне (антикорозійне) покриття, яке забезпечує збереження кольору предмета протягом терміну експлуатації відповідно до пункту 3.6 цієї ТС Міноборони.

3.1.3. Механічні показники

Міцність предмета повинна відповідати наступним вимогам:

- а) зусилля відриву “вушок” (фіксаторів шпильки) – $\geq 30,6$ кгс (≥ 300 Н);
- б) зусилля відриву клямра (гвіздка) – $\geq 30,6$ кгс (≥ 300 Н);
- в) згинання та розгинання клямра (гвіздка) – 10 повторень.

3.1.3. Вимоги до пакування та маркування

Кожен предмет повинен пакуватися в індивідуальний пакет із поліетиленової плівки. Упаковані предмети пакуються по 50 або 100 штук в пакет. 2-6 пакетів упаковуються в картонні коробки.

На кожному пакуванні наклеюється ярлик, що містить такі дані:

- назва предмета;
- найменування та позначення ТС Міноборони;
- загальна кількість предметів;
- номенклатурний номер НАТО;
- номер та дата договору про закупівлю;
- номер партії;
- дата виготовлення;
- назва підприємства-постачальника;
- назва підприємства-виробника;
- маніпуляційний знак № 3 згідно ГОСТ 14192-96.

Ярлик повинен бути розміром (150 ± 10) мм х (100 ± 10) мм.

За домовленістю із замовником дозволяється пакування предметів в іншу тару, що забезпечує захист продукції від пошкодження та негативного впливу навколишнього середовища під час транспортування та зберігання. Кількість предметів у картонній коробці узгоджується із замовником.

Транспортне маркування повинно відповідати вимогам ГОСТ 14192-96.

Маркування повинно виконуватися державною мовою.

3.2. Вимоги безпеки

Безпека використання предмета гарантується дотриманням вимог санітарного законодавства, що підтверджується висновками санітарно-епідеміологічної експертизи або іншими документами, наданими уповноваженими установами, що підтверджують відповідність медичним вимогам безпеки життя та здоров'я людини на зразок предмету або матеріали, з яких він виготовлений.

Предмет не повинен чинити шкідливого впливу на організм людини та навколишнє середовище.

3.3. Правила приймання

Приймання предмета здійснюється відповідно до вимог цієї ТС Міноборони, наказу Міністерства оборони України від 19.07.2017 № 375, наказу Міністерства оборони України від 18.07.2017 № 370 (зі змінами), наказу Міністерства оборони України від 20.11.2017 № 606 (зі змінами) та згідно з договором про закупівлю.

3.4. Методи контролю за якістю

Контроль лінійних вимірів проводиться за допомогою штангенциркуля або лінійки вимірювальної. Художньо-естетичний вигляд предмета має відповідати зразку-еталону (за наявності).

Дозволяється здійснювати перевірку відповідності предмета вимогам цієї ТС Міноборони у випробувальних лабораторіях, акредитованих на технічну компетентність та незалежність, за зіставними методами випробувань, що передбачені у національних або міжнародних стандартах, за умови, що встановлені результати будуть зазначені у визначених цією ТС Міноборони одиницях вимірювання.

Разом з тим встановлені наступні методи контролю за якістю предметів:

- а) контроль захисного покриття;
- б) контроль механічних показників якості.

3.4.1. Контроль захисного покриття

Контроль захисного покриття предмету здійснюється шляхом перевірки наступних показників:

- а) зовнішній вигляд захисного покриття;
- б) колір захисного покриття;
- в) стійкість захисного покриття до впливу підвищеної вологості та температури (корозійна стійкість).

3.4.1.1. Загальні вимоги

Зразками для проведення випробувань є предмети з покриттям, який нанесено в заводських умовах. Випробування проводять на трьох предметах з покриттям одного виду (кольору).

3.4.1.2. Контроль зовнішнього вигляду захисного покриття

Метод заснований на виявленні дефектів захисного покриття візуально.

Перед проведенням контролю предмети витримують (кондиціонують) в приміщенні, в якому проводять контроль не менше ніж 24 години та знежирюють органічним розчинником, наприклад, етиловим спиртом.

Контроль зовнішнього вигляду проводять візуально, неозброєним оком на відстані 25 см при природному або штучному освітленні. Освітленість повинна бути не менше 300 лк при застосуванні ламп розжарювання і не менше 500 лк при застосуванні люмінесцентних ламп.

Обробка результатів.

Результат оцінювання зовнішнього вигляду покриття є задовільним, якщо шар покриття є рівномірним, суцільним, бездефектним.

3.4.1.3. Контроль кольору захисного покриття

Метод заснований на встановленні відповідності кольору покриття вимогам цієї ТС Міноборони та зразків-еталонів візуально.

Перед проведенням контролю предмети витримують (кондиціонують) в приміщенні, в якому проводять контроль не менше ніж 24 години та знежирюють органічним розчинником, наприклад, етиловим спиртом.

Контроль кольору захисного покриття проводять візуально, неозброєним оком на відстані 25 см при природному або штучному освітленні. Освітленість повинна бути не менше 300 лк при застосуванні ламп розжарювання і не менше 500 лк при застосуванні люмінесцентних ламп.

Обробка результатів.

Результат оцінювання кольору покриття є задовільним, якщо колір предметів відповідає зразкам-еталонам.

3.4.1.4. Контроль стійкості покриття до впливу підвищеної вологості та температури (корозійна стійкість)

Предмети повинні мати корозійну стійкість в нормальних кліматичних умовах. Корозійна стійкість визначається за якісними показниками: не

допускається поява одиничних вогнищ корозії та пошкоджень покриття під впливом навколишнього середовища протягом гарантійного строку експлуатації та зберігання.

Предмети призначені для експлуатування в районах з помірним та холодним кліматом (ПХЛ), в закритих опалювальних приміщеннях з природною вентиляцією, в нерегулярно опалювальних приміщеннях, а також на відкритому повітрі.

Метод полягає у прискоренні корозійного процесу підвищенням відносної вологості та температури з конденсацією вологи.

Для проведення випробувань застосовується камера тепла і вологи об'ємом не менше ніж 0,3 м³ з автоматичним підтриманням температурно-вологого режиму, наприклад, гідростат Г-4, яка задовольняє вимогам:

а) внутрішні поверхні деталей камери повинні бути виготовлені з корозійностійкого у випробуваному середовищі матеріалу або повинні бути футеровані таким матеріалом;

б) конструкція камери повинна створювати в ній однорідні умови і можливість вологи вільно циркулювати навколо всіх виробів.

Не дозволяється стікання конденсату з елементів конструкції камери на розміщені нижче зразки.

Пристрій для подачі та контролю тепла повинен підтримувати в місці розміщення зразків задану температуру з похибкою ± 2 °С. Допускаються окремі короточасні відхилення на ± 5 °С, але не більше ніж 15 хв кожні 6 годин роботи.

Температуру в камері контролюють датчиком, уміщеним в камеру на відстані не менше ніж 100 мм від стінок. Тривалість підвищення відносної вологості повітря в камері від вологості навколишнього середовища до заданої повинна бути не більше 60 хв.

Пристрій для подачі та контролю тепла повинен забезпечувати підвищення температури в камері зі швидкістю 2 °С / хв.

Для проведення випробування в якості реактиву застосовується вода дистильована.

Перед проведенням контролю предмети витримують (кондиціонують) в приміщенні, в якому проводять контроль не менше ніж 24 години та знежирюють органічним розчинником, наприклад, етиловим спиртом.

Зразки в камері підвішують вертикально на нитках або кріючках з полімерних або інших неметалевих матеріалів.

Відстань між зразками повинна бути не менше ніж 20 мм, відстань від стінок або верхньої частини камери – 100 мм, а відстань від дна камери – 200 мм.

Зразки, що випробовують, повинні займати не більше ніж 30 % об'єму камери.

Після поміщення зразків в камеру встановлюють температуру (40 ± 2) °С.

Допускається поміщати зразки в камеру після встановлення в ній заданої температури, попередньо нагрівши їх до температури, що перевищує випробувальну на 2 – 3 °С.

Випробування проводять циклічно. Тривалість циклу 24 години. Цикл містить 2 етапи:

а) $(12 \pm 0,5)$ годин за підвищеної вологості $(98 \pm 2) \%$ та температури $(40 \pm 2) ^\circ\text{C}$;

б) $(12 \pm 0,5)$ годин за підвищеної вологості не менше $(95 \pm 3) \%$ та поступовому зниженні температури до $(20 \pm 3) ^\circ\text{C}$.

Тривалість випробувань – не менше ніж 10 циклів.

Обробка результатів.

Стійкість покритву до впливу підвищеної вологості та температури оцінюють за зміною показників зовнішнього вигляду та кольору захисного покритву, що перевіряються відповідно до підпунктів 3.4.2.2 – 3.4.2.3.

Покрив вважають стійким до впливу підвищеної вологості та температури, якщо після випробувань на всіх зразках відсутнє здуття та відшарування, колір та відтінок покритву не змінився, відсутні ураження покритву до металевої основи. Допускається часткові пошкодження покритву на гострих кромках.

3.4.2. Контроль механічних показників якості

Для проведення контролю механічних показників якості допускається використання будь-якої розривної машини чи спеціального пристрою різних конструкцій, які дозволяють забезпечувати прикладання зазначеного навантаження. Відповідно до пункту 3.1.3.

3.5. Умови транспортування та зберігання

Транспортування предметів здійснюють відповідно до правил перевезення вантажів, що діють на конкретному виді транспорту та забезпечують їх зберігання від механічних пошкоджень, атмосферних впливів та агресивних середовищ.

Зберігання предметів здійснюється в складських приміщеннях, захищених від прямого потрапляння сонячних променів та атмосферних впливів, впливу пари, вологи та хімічних речовин, на стелажах на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення, 0,5 м від електричних ламп і стін, 0,2 м від підлоги.

3.6. Гарантії виробника (постачальника)

Гарантійний строк експлуатації предмета становить п'ять років. Виробник гарантує відповідність предмета вимогам цієї ТС Міноборони та затвердженому зразку-еталону в разі дотримання замовником умов зберігання та експлуатації предмета, визначених цією ТС Міноборони.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 1

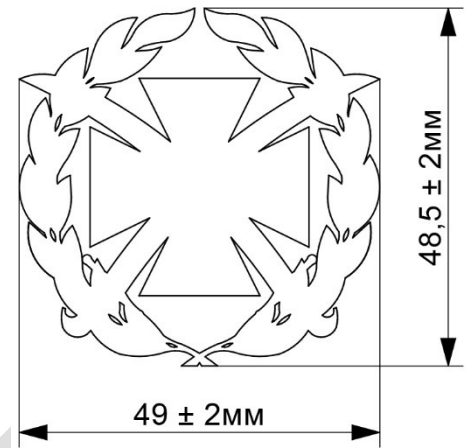

Рисунок 1 – зовнішній вигляд
беретного знака “Загальновійськовий”

Рисунок 2 – лінійні розміри
беретного знака “Загальновійськовий”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 2

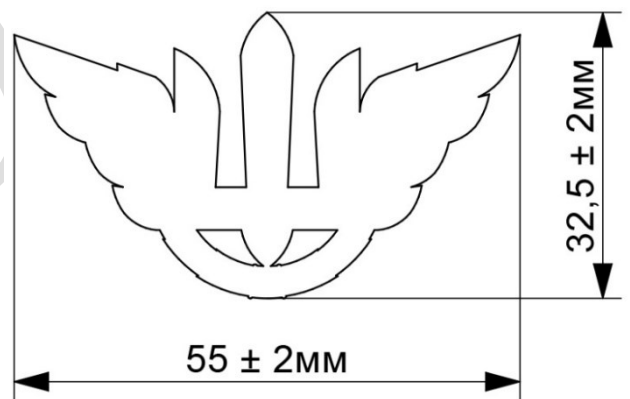

Рисунок 3 – зовнішній вигляд
беретного знака “Повітряні Сили”

Рисунок 4 – лінійні розміри
беретного знака “Повітряні Сили”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 3

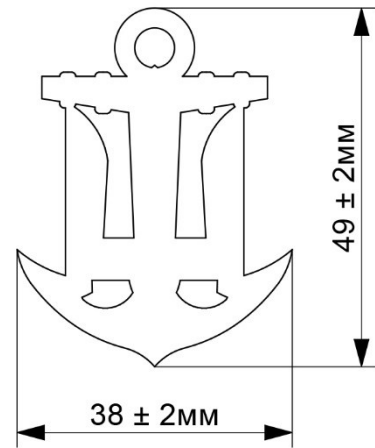

Рисунок 5 – зовнішній вигляд
беретного знака “Військово-Морські
Сили”

Рисунок 6 – лінійні розміри
беретного знака “Військово-Морські
Сили”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 4

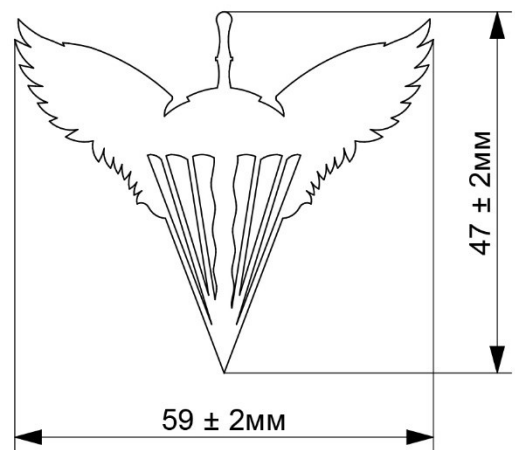

Рисунок 7 – зовнішній вигляд
беретного знака “Десантно-штурмові
війська”

Рисунок 8 – лінійні розміри
беретного знака “Десантно-штурмові
війська”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 5

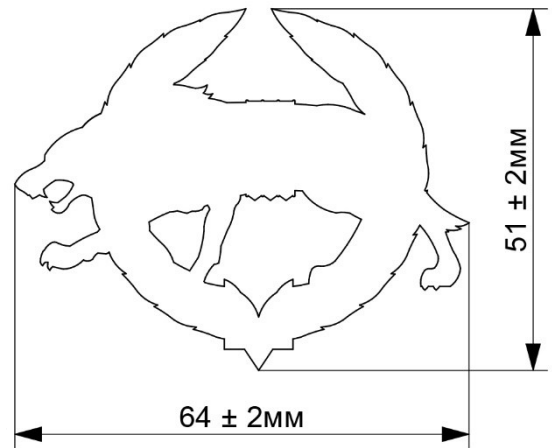

Рисунок 9 – зовнішній вигляд
беретного знака “Сили спеціальних
операцій”

Рисунок 10 – лінійні розміри
беретного знака “Сили спеціальних
операцій”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 6

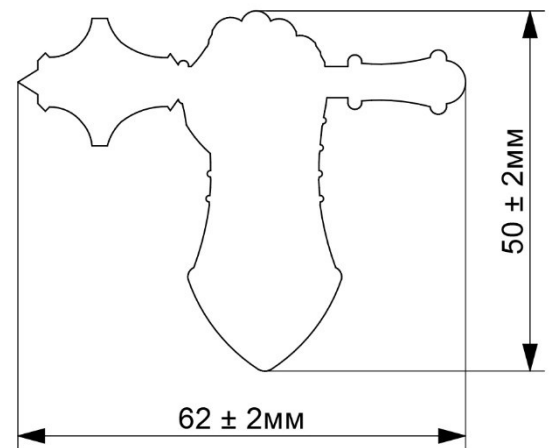
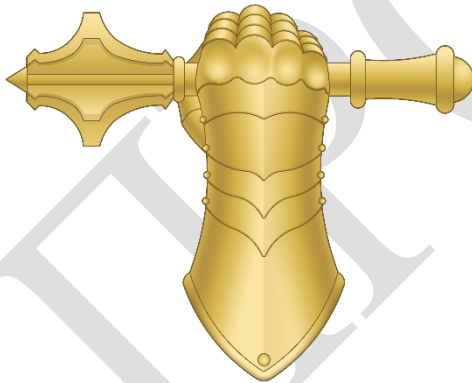

Рисунок 11 – зовнішній вигляд
беретного знака “Танкові війська”

Рисунок 12 – лінійні розміри
беретного знака “Танкові війська”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 7

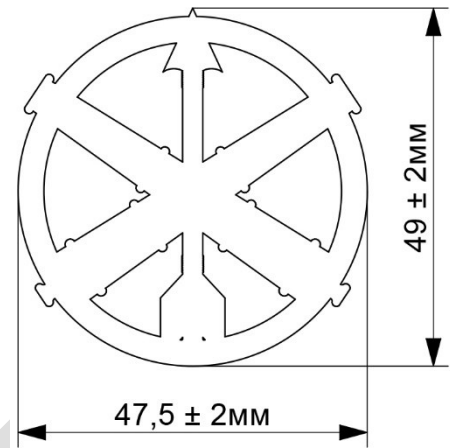

Рисунок 13 – зовнішній вигляд
беретного знака “Протиповітряна
оборона та зенітно-ракетні війська”

Рисунок 14 – лінійні розміри
беретного знака “Протиповітряна
оборона та зенітно-ракетні війська”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 8

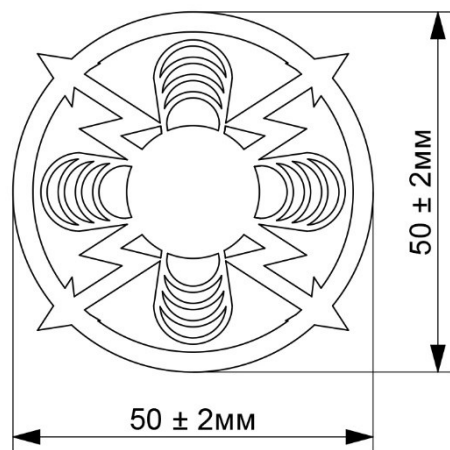

Рисунок 15 – зовнішній вигляд
беретного знака “Радіотехнічні війська
та війська зв’язку”

Рисунок 16 – лінійні розміри
беретного знака “Радіотехнічні війська
та війська зв’язку”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 9

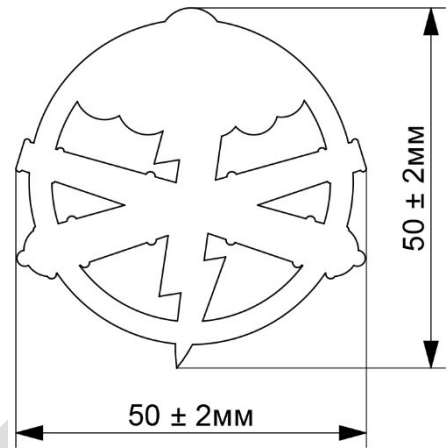

Рисунок 17 – зовнішній вигляд
беретного знака “Ракетні війська та
артилерія”

Рисунок 18 – лінійні розміри
беретного знака “Ракетні війська та
артилерія”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 10

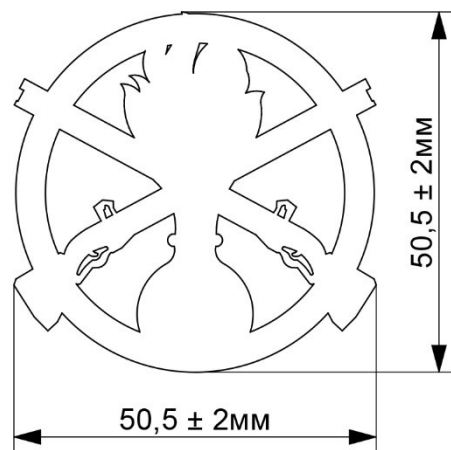

Рисунок 19 – зовнішній вигляд
беретного знака “Механізовані війська”

Рисунок 20 – лінійні розміри
беретного знака “Механізовані війська”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 11

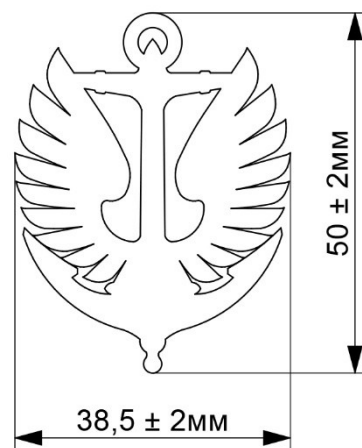

Рисунок 21 – зовнішній вигляд
беретного знака “Морська піхота”

Рисунок 22 – лінійні розміри
беретного знака “Морська піхота”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 12

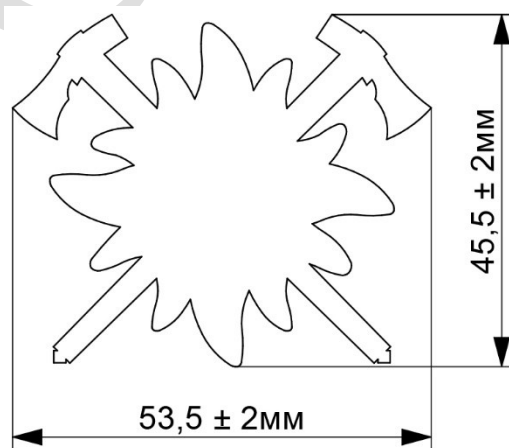
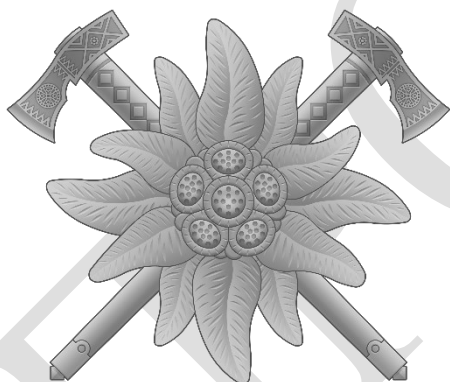

Рисунок 23 – зовнішній вигляд
беретного знака “Гірська піхота”

Рисунок 24 – лінійні розміри
беретного знака “Гірська піхота”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 13

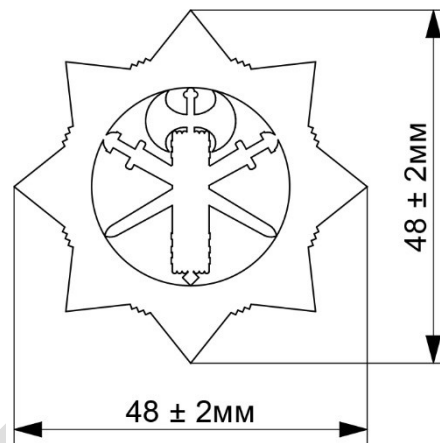

Рисунок 25 – зовнішній вигляд
беретного знака “Військова служба
правопорядку”

Рисунок 26 – лінійні розміри
беретного знака “Військова служба
правопорядку”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 14

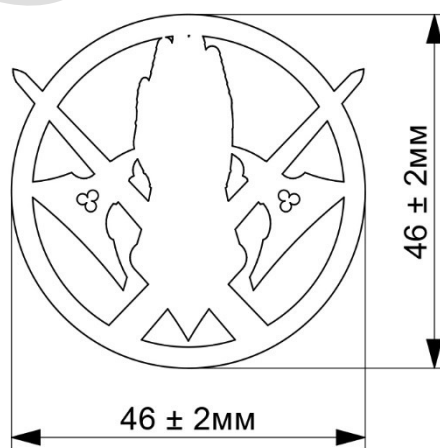

Рисунок 27 – зовнішній вигляд
беретного знака “101 окрема бригада
охорони Генерального штабу
Збройних Сил України”

Рисунок 28 – лінійні розміри
беретного знака “101 окрема бригада
охорони Генерального штабу
Збройних Сил України”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 15

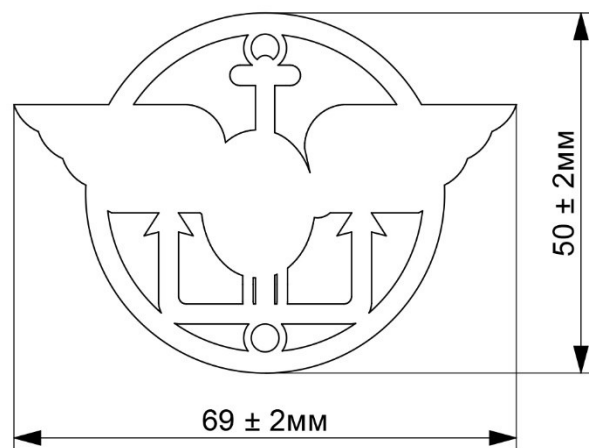

Рисунок 29 – зовнішній вигляд
беретного знака “Державна спеціальна
служба транспорту”

Рисунок 30 – лінійні розміри
беретного знака “Державна спеціальна
служба транспорту”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 16

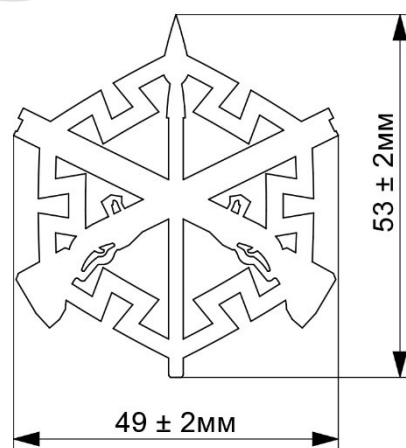

Рисунок 31 – зовнішній вигляд
беретного знака “Сили територіальної
оборони”

Рисунок 32 – лінійні розміри
беретного знака “Сили територіальної
оборони”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 17

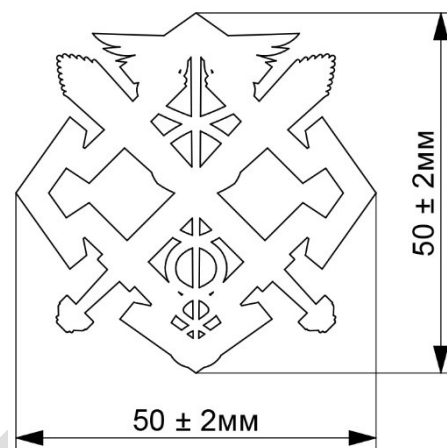

Рисунок 33 – зовнішній вигляд
беретного знака “Сили логістики”

Рисунок 34 – лінійні розміри
беретного знака “Сили логістики”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 18

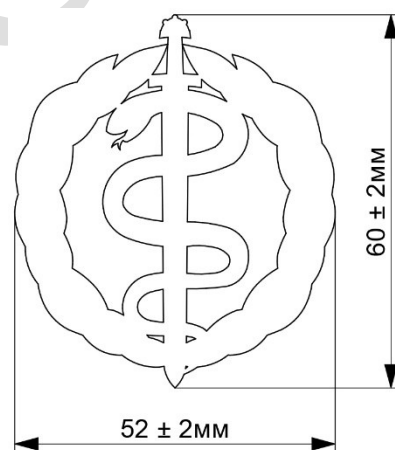

Рисунок 35 – зовнішній вигляд
беретного знака “Медичні сили”

Рисунок 36 – лінійні розміри
беретного знака “Медичні сили”

Продовження додатка 1
до підпункту 3.1.1.

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 19

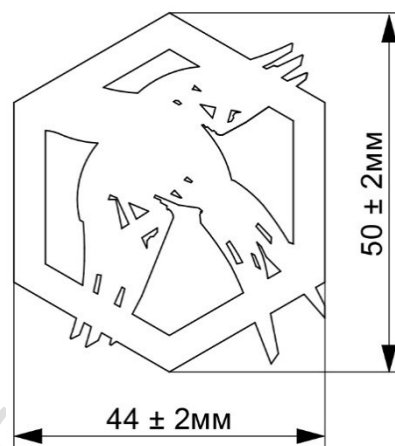
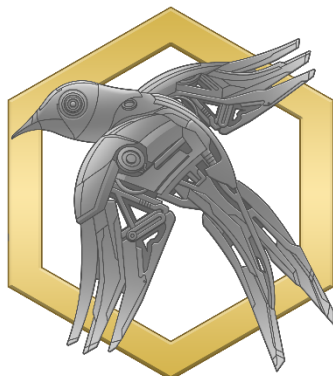

Рисунок 37 – зовнішній вигляд
беретного знака “Сили безпілотних
систем”

Рисунок 38 – лінійні розміри
беретного знака “Сили безпілотних
систем”

Зовнішній вигляд та лінійні розміри предмета Тип 20

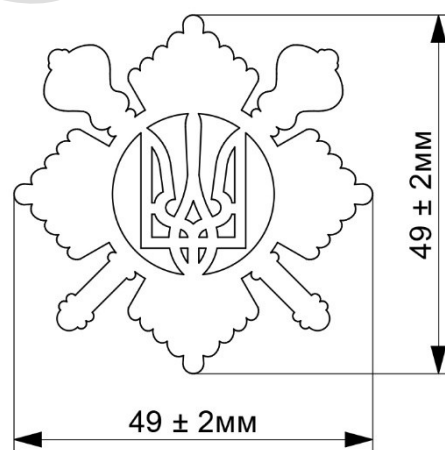

Рисунок 39 – зовнішній вигляд
беретного знака “Окрема
Президентська бригада імені гетьмана
Богдана Хмельницького”

Рисунок 40 – лінійні розміри
беретного знака “Окрема
Президентська бригада імені гетьмана
Богдана Хмельницького”

Зовнішній вигляд та розміри кріплення

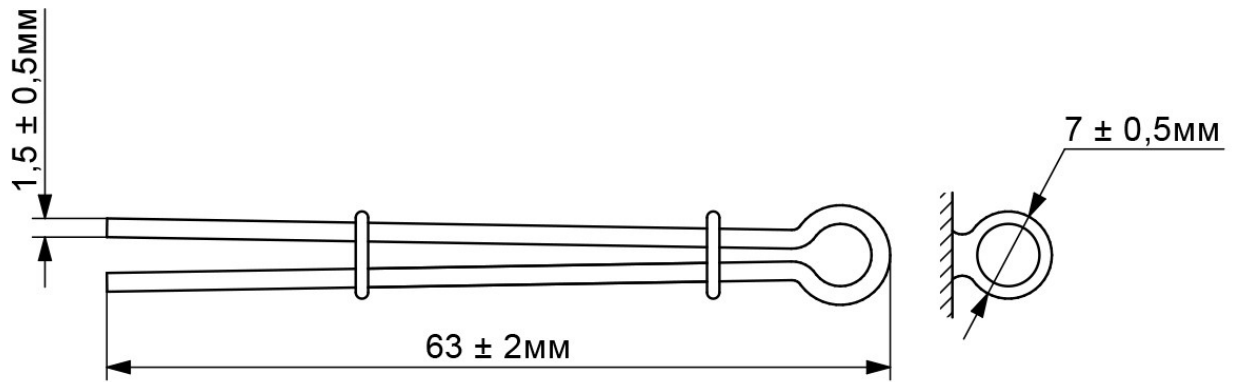

Рисунок 41 – Розміри шпильки

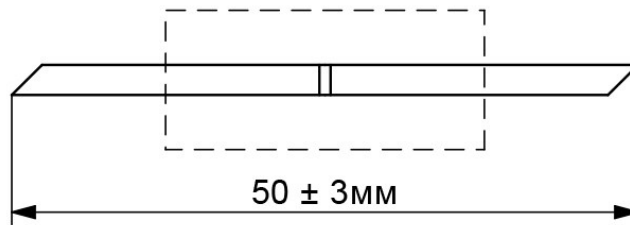

Рисунок 42 – Розміри клямра

Керівник розробки:

Начальник відділу розвитку військової символіки та геральдики управління розвитку речового забезпечення Центрального управління розвитку матеріального забезпечення

полковник

Віктор ТИМЧЕНКО

Розробник:

Головний спеціаліст відділу розвитку військової символіки та геральдики управління розвитку речового забезпечення Центрального управління розвитку матеріального забезпечення

підполковник

Андрій ТИМЧЕНКО

Головний спеціаліст відділу розвитку військової символіки та геральдики управління розвитку речового забезпечення Центрального управління розвитку матеріального забезпечення

Ігор ПАВЛИШИНЕЦЬ

Перевірив в частині правильності застосування стандартів:

Головний спеціаліст відділу розвитку спеціального одягу та спорядження управління розвитку речового забезпечення Центрального управління розвитку матеріального забезпечення

Ольга СИНГАЇВСЬКА